

V Bruseli 1. 12. 2016
COM(2016) 758 final

2016/0374 (CNS)

Návrh

SMERNICA RADY,

**ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o sadzby dane z pridanej hodnoty
uplatňované na knihy, noviny a periodiká**

{SWD(2016) 392 final}

{SWD(2016) 393 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Podľa smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (ďalej „smernica o DPH“) sa majú elektronicky poskytované služby vrátane elektronicky dodávaných publikácií (ďalej len „elektronické publikácie“) zdaňovať štandardnou sadzbou DPH (minimálne 15 %). Členské štáty majú na druhej strane možnosť zdaňovať publikácie na akýchkoľvek fyzických nosičoch zníženou sadzbou DPH (minimálne 5 %) a niektorým členským štátom bola poskytnutá možnosť pokračovať v uplatňovaní nižších sadzieb DPH než súčasné 5 % minimum (superznížené sadzby) vrátane oslobodení od dane s možnosťou odpočítania DPH zaplatenej na predchádzajúcom stupni (tzv. nulové sadzby) na určité tlačene publikácie.

Smernica o DPH neumožňuje členským štátom uplatňovať na elektronické publikácie rovnaké sadzby DPH, aké v súčasnosti platia pre fyzické publikácie, a výsledkom je výrazne menej priaznivé zaobchádzanie s elektronickými publikáciami z hľadiska DPH vo väčšine členských štátov. Hoci treba uznať, že existujú rozdiely medzi tlačеныmi publikáciami a elektronickými publikáciami z hľadiska formátu, obe možnosti ponúkajú spotrebiteľom rovnaký čitateľský obsah.

Od 1. januára 2015, v súvislosti s nadobudnutím účinnosti nových pravidiel týkajúcich sa „miesta dodania“, už nie je harmonizácia sadzieb DPH pre elektronicky poskytované služby a konkrétne pre elektronicky dodávané publikácie podmienkou. DPH sa odvtedy vymeriava tam, kde je zákazník usadený, a dodávatelia už nemajú výhodu, ak sa nachádzajú v členských štátoch s najnižšími sadzbami DPH.

V akčnom pláne Komisie v oblasti DPH¹ sa uvádza, že súčasné pravidlá pre sadzby DPH vo vzťahu k elektronickým knihám a elektronickým novinám nezohľadňujú v plnej miere technologické a hospodárske vývojové trendy. Modernizácia DPH pre digitálne hospodárstvo je tiež kľúčovým cieľom stratégie pre jednotný digitálny trh².

Rada vo svojich záveroch z 25. mája 2016 o akčnom pláne v oblasti DPH vyzvala Komisiu, aby do konca roka 2016 predložila legislatívny návrh, ktorý spája ustanovenia týkajúce sa sadzieb DPH pre elektronické publikácie v kontexte iniciatív jednotného digitálneho trhu, a aby zahrnula aj posúdenie vplyvu.

Komisia v súlade so závermi Rady a so svojím záväzkom z akčného plánu v oblasti DPH z roku 2016 navrhuje poskytnúť všetkým členským štátom možnosť uplatňovať rovnaké sadzby DPH pre elektronicky poskytované publikácie ako tie, ktoré členské štáty v súčasnosti uplatňujú na tlačene publikácie, čo zahŕňa znížené, superznížené a nulové sadzby.

¹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru o akčnom pláne v oblasti DPH – K jednotnému priestoru EÚ v oblasti DPH – čas rozhodnúť sa, COM(2016) 148 final, 7.4.2016.

² Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, Stratégia pre jednotný digitálny trh v Európe, COM(2015) 192 final, 6.5.2015.

- **Súlrad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Návrh je v súlade s vyhlásením v akčnom pláne v oblasti DPH, že členskými štátmi sa má poskytnúť väčšia voľnosť pri určovaní sadzieb DPH v konečnom režime DPH založenom na krajine určenia, a to legislatívnym návrhom v roku 2017.

- **Súlrad s ostatnými politikami Únie**

Návrh je v súlade so stratégiou Komisie pre jednotný digitálny trh.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Návrh vychádza z článku 113 Zmluvy o fungovaní EÚ (ZFEÚ). V tomto článku sa stanovuje, že Rada jednomyselne v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom a po porade s Európskym parlamentom a Hospodárskym a sociálnym výborom prijme ustanovenia na zosúladienie pravidiel členských štátov v oblasti nepriameho zdaňovania.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Členské štáty sú povinné dodržiavať smernicu o DPH, ktorá im neumožňuje poskytovať rovnaké sadzby DPH na elektronické publikácie ako tie, ktoré v súčasnosti platia pre tlačene publikácie. Na vyriešenie tohto problému je nevyhnutná legislatívna iniciatíva na úrovni EÚ na zmenu uvedenej smernice. To potvrdil aj Súdny dvor Európskej únie v rozsudkoch vo veciach C-479/13 a C-502/13 z 5. marca 2015, v ktorých jasne uviedol, že členské štáty nemôžu podľa súčasnej smernice o DPH uplatňovať zníženú sadzbu DPH na elektronické knihy.

- **Proporcionalita**

Návrh sa považuje za konzistentný so zásadou proporcionality, čiže nepresahuje to, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov zmlúv, a najmä hladkého fungovania jednotného trhu. Určovanie a obmedzovanie sadzieb DPH na elektronické publikácie patrí do právomoci členských štátov. Iniciatíva neukladá členským štátom povinnosť zmeniť žiadne v súčasnosti platné sadzby DPH; členské štáty sa ňou len oslobodzujú od akýchkoľvek obmedzení pri určovaní sadzieb DPH pre publikácie.

- **Výber nástroja**

Na zmenu súčasnej smernice je potrebná smernica.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Otvorená verejná konzultácia prebiehala osem týždňov v období od 25. júla do 19. septembra 2016. Konzultácia mala dva hlavné ciele. Prvým cieľom bolo spoznať názory širokého spektra zainteresovaných strán na záväzok Komisie umožniť členským štátom uplatňovať znížené sadzby DPH na elektronické publikácie a druhým cieľom bolo poskytnúť im možnosť prezentovať ich názory na najvhodnejšie vymedzenie(-a) elektronických publikácií, ktoré by sa mohli zvýhodniť zníženou sadzbou DPH.

Komisia dostala 858 príspevkov od čitateľov (50 %), podnikov (16 %), organizácií (14 %), autorov (12 %) a verejných orgánov, výskumných pracovníkov a knižníc (8 %)

prostredníctvom nástroja EU Survey a štyri ďalšie príspevky e-mailom. Podstata odpovedí sa medzi týmito skupinami respondentov výrazne nelíšila, a to ani v závislosti od členských štátov, v ktorých sa účastníci nachádzajú. Prevažná väčšina 94 % respondentov súhlasila s tým, že členské štáty by mali mať možnosť uplatňovať zníženú sadzbu DPH na elektronické knihy, pričom 88 % z nich súhlasilo, že členské štáty by mali mať možnosť uplatňovať zníženú sadzbu DPH aj na elektronické noviny a elektronické periodiká. Pomerná väčšina respondentov (45 %) sa vyjadrila, že súčasná superznižená (nižšia ako 5 %) a nulová sadzba pre tlačene publikácie by sa nemala zrušiť, a 90 % týchto respondentov súhlasilo s tým, že všetkým členským štátom by sa malo umožniť uplatňovať takéto superznižené alebo nulové sadzby DPH tak na tlačene, ako aj na elektronické publikácie. Respondenti boli pri posudzovaní účinku zníženia sadzieb DPH na elektronické publikácie zhruba rovnomerne rozdelení, pričom niektorí očakávali úplné prenesenie akéhokoľvek zníženia DPH na spotrebiteľov a iní očakávali čiastočné prenesenie. V druhom prípade by sa ziskové rozpätie pre vydavateľov zvýšilo a väčšina zainteresovaných strán predpokladala, že v takomto prípade by vydavateľské odvetvie, pokiaľ ide o knihy, investovalo do nového obsahu a pokiaľ ide o noviny a periodiká, vydavateľské odvetvie by tiež investovalo do nového obsahu, no zároveň by bolo menej závislé od príjmov z reklamy.

Konzultáciou sa tiež potvrdilo, že vymedzenie pojmu publikácie v práve Únie má byť dostatočne široké a spoľahlivé, aby zahŕňalo budúci technologický vývoj. 59 % respondentov nepovažovalo za potrebné vymedziť pojmy kniha, noviny alebo periodikum jednotným spôsobom na úrovni EÚ.

- **Posúdenie vplyvu**

Posúdenie vplyvu priložené k tomuto návrhu zohľadnil výbor pre kontrolu regulácie. Výbor po vyjadrení negatívneho stanoviska a po revízii počiatočného posúdenia vplyvu napokon 11. novembra 2016 vyjadril kladné stanovisko s výhradami³. V konečnom posúdení vplyvu sa zohľadňujú všetky odporúčania výboru, pričom podrobný prehľad toho, akým spôsobom sa odporúčania zohľadnili, je uvedený v prílohe 1 k pracovnému dokumentu útvarov Komisie na posúdenie vplyvu.

V posúdení vplyvu sa skúma základný scenár, dve možnosti politiky a ich vplyv. Možnosťou 1 by sa členským štátom umožnilo uplatňovať zníženú sadzbu DPH na dodávanie publikácií, či už na akomkoľvek fyzickom nosiči, alebo dodávaných elektronicky. Možnosť 2 by nad rámec možnosti 1 členským štátom zároveň umožnila uplatňovať nižšiu zníženú sadzbu DPH, než je súčasné minimum vo výške 5 %, alebo poskytovať oslobodenia od dane s možnosťou odpočítania DPH zaplatenej na predchádzajúcom stupni, pokiaľ ide o dodávanie publikácií, a to na akomkoľvek fyzickom nosiči alebo dodávané elektronicky.

Obe možnosti sa uprednostňujú pred základným scenárom (žiadne zmeny súčasných pravidiel), pretože spĺňajú cieľ tejto cielenej iniciatívy. Možnosť 1 by 19 členským štátom umožnila zjednotiť sadzby DPH pre elektronické publikácie so súčasnými sadzbami DPH pre tlačene publikácie a možnosť 2 by všetkým 28 členským štátom umožnila zjednotiť sadzby DPH pre elektronické publikácie so súčasnými sadzbami DPH pre tlačene publikácie.

Možnosť 2 má ďalšiu výhodu v tom, že je plne v súlade s akčným plánom v oblasti DPH, konkrétne v tom, že výnimky (superznižená a nulová sadzba), ktoré sú k dispozícii len pre niekoľko členských štátov, by sa v konečnom režime DPH mali poskytnúť všetkým členským štátom. Pre tento návrh bola preto vybraná možnosť 2. Odhaduje sa, že výsledkom tejto

³ SEC(2016) 493.

možnosti by mohol byť maximálny pokles príjmov z DPH v členských štátoch do roku 2021 o 4,7 miliardy EUR ročne, keby sa všetky členské štáty rozhodli uplatňovať súčasné sadzby DPH pre tlačené publikácie aj na elektronické publikácie.

Návrhom sa nezníži administratívna záťaž pre podniky a náklady na výber pre členské štáty. Zvýšené administratívne náklady by mohli vzniknúť pri prechode z jednoduchšieho rámca štandardnej sadzby pre elektronické publikácie na systém s väčšou škálou sadzieb. Na druhej strane by sa mohlo uľahčiť zdaňovanie transakcií pozostávajúcich z dodania tlačenej publikácie spolu s elektronickou publikáciou v jednom balíku.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny negatívny vplyv na rozpočet Únie, pretože sadzby DPH uplatňované v členských štátoch nemajú žiaden vplyv na výpočty vlastných zdrojov založených na DPH.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Monitorovanie sa vyžaduje so zreteľom na správne uplatňovanie smernice o DPH. Okrem toho prebieha monitorovanie na úrovni EÚ vo forme neustáleho preskúmavania rozsahu pôsobnosti zníženej sadzby v súlade s článkom 100 smernice o DPH a zhromažďovanie informácií o sadzbách DPH uplatňovaných v každom členskom štáte, ktoré v súčasnosti uverejňuje Komisia v dokumente s názvom „*VAT rates applied in the Member States of the European Union*“ (Sadzby DPH v členských štátoch Európskej únie)⁴.

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

Návrh si nevyžaduje vysvetľujúce dokumenty o transpozícii.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Aby sa členským štátom umožnilo harmonizovať zaobchádzanie s elektronickými publikáciami z hľadiska sadzby DPH so zaobchádzaním s tlačеныmi publikáciami a s publikáciami na všetkých fyzických nosičoch, sú potrebné tri zmeny smernice o DPH:

1. Zmena prílohy III

V bode 6 prílohy III sa vypustia slová „všetkých fyzických nosičoch“ a odkaz na konkrétne formáty pre tlačené publikácie („brožúr, letákov a podobných tlačovín, detských obrázkových knižiek, náčrtníkov alebo omaľovánok, hudobných partitúr tlačených alebo písaných, máp a hydrografických alebo podobných schém“) a zavedie sa podmienka „s výnimkou publikácií, ktoré pozostávajú výlučne alebo prevažne z hudobného obsahu alebo videoobsahu“.

2. Zmena článku 98

Podľa súčasnej smernice sa musia všetky elektronicky poskytované služby zdaňovať na základe štandardnej sadzby DPH, pre ktorú sa zavádza výnimka pre elektronicky dodávané publikácie.

3. Zmena článku 99

⁴ https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/docs/body/vat_rates_en.pdf

Do článku 99 sa pridáva odsek 3 s cieľom umožniť členským štátom pri dodaniach tovaru alebo poskytovaní služieb uvedených v zmenenom bode 6 prílohy III uplatňovať znížené sadzby nižšie ako minimum stanovené v tomto článku alebo poskytovať oslobodenia od dane s možnosťou odpočítania DPH zaplatenej na predchádzajúcom stupni.

Vyškrtnutie odkazov na formát a použitie všeobecného odkazu na knihy, noviny a periodiká je podmienkou, aby boli zahrnuté aj elektronické publikácie, pričom členské štáty by mohli naďalej obmedzovať uplatňovanie znížených sadzieb na určité knihy, noviny a periodiká, napríklad vylúčením konkrétnych formátov alebo obsahu.

Dodanie výlučne hudobného obsahu a videoobsahu by sa naďalej zdaňovalo štandardnou sadzbou DPH a rovnako aj publikácie, ktoré pozostávajú prevažne z hudobného obsahu a videoobsahu. Členské štáty by mali právomoc vymedziť vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch o DPH pojem „prevažne“. Toto riešenie by takisto členským štátom umožnilo naďalej uplatňovať zníženú sadzbu na audioknihy, audionoviny a periodiká pre ľudí so stratou zraku.

V tomto návrhu sa nepredkladá žiadne vymedzenie pojmu na úrovni EÚ, pokiaľ ide o knihy, noviny a periodiká na úrovni EÚ. Elektronické publikácie sa vyvíjajú a pri akomkoľvek konkrétnom vymedzení toho, čo je kniha, čo sú noviny alebo periodiká, hrozí, že bude onedlho neaktuálne. Keďže pri právnych predpisoch EÚ v oblasti daní sa vyžaduje jednomyseľnosť, členské štáty sú vo všeobecnosti schopné prispôbiť pravidlá budúcim potrebám skôr, než by to dokázala EÚ.

Tretou zmenou smernice o DPH sa potvrdzuje skutočnosť, že niektorým členským štátom boli udelené výnimky a na určité tlačene publikácie uplatňujú nižšie než znížené sadzby (vrátane nulových sadzieb). Možnosť uplatňovať ďalšie znížené sadzby nižšie ako súčasná minimálna 5 % sadzba alebo poskytovať oslobodenia od dane s možnosťou odpočítania DPH zaplatenej na predchádzajúcom stupni sa v prípade dodaní kníh, novín a periodík poskytnú všetkým členským štátom, aby sa im umožnilo zosúladiť sadzby DPH pre elektronické publikácie s aktuálne platnou DPH pre tlačene publikácie.

Návrh

SMERNICA RADY,

ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o sadzby dane z pridanej hodnoty uplatňované na knihy, noviny a periodiká

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 113,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu⁵,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁶,

konajúc v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) V smernici Rady 2006/112/ES⁷ sa stanovuje, že členské štáty môžu uplatňovať znížené sadzby dane z pridanej hodnoty (DPH) na publikácie na akýchkoľvek fyzických nosičoch. Zníženú sadzbu DPH však nemožno uplatňovať na elektronicky dodávané publikácie, ktoré sa musia zdaňovať štandardnou sadzbou DPH.
- (2) V súlade so stratégiou Komisie pre jednotný digitálny trh⁸ a s cieľom udržať krok s technologickým pokrokom v digitálnom hospodárstve by sa malo členským štátom umožniť zosúladiť sadzby DPH pre elektronicky dodávané publikácie s nižšími sadzbami DPH pre publikácie na akýchkoľvek fyzických nosičoch.
- (3) Komisia v akčnom pláne v oblasti DPH⁹ načrtla, že pri elektronicky dodávaných publikáciách by mala existovať možnosť rovnakého preferenčného zaobchádzania z hľadiska sadzby DPH ako pri publikáciách na akýchkoľvek fyzických nosičoch. Na dosiahnutie tohto cieľa treba pre všetky členské štáty zahrnúť možnosť uplatňovať na dodanie kníh, novín a periodík buď zníženú sadzbu DPH, alebo nižšie znížené sadzby DPH vrátane možnosti poskytovať oslobodenia od dane s možnosťou odpočítania DPH zaplatenej na predchádzajúcom stupni.
- (4) Od 1. januára 2015 sa DPH na všetky elektronicky poskytované služby vymeriava v členskom štáte, v ktorom je zákazník usadený. Vzhľadom na uplatňovanie zásady krajiny určenia už nie je potrebné uplatňovať štandardnú sadzbu na elektronicky dodávané publikácie na to, aby sa zabezpečilo vytvorenie a fungovanie vnútorného trhu a aby sa zabránilo narušeniu hospodárskej súťaže.

⁵ Ú. v. EÚ C , , s. .

⁶ Ú. v. EÚ C , , s. .

⁷ Smernica Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1).

⁸ COM(2015) 0192 final.

⁹ COM(2016) 148 final.

- (5) V snahe zabrániť rozsiahlemu používaniu znížených sadzieb DPH na audiovizuálny obsah by mali mať členské štáty možnosť uplatňovať zníženú sadzbu na knihy, noviny a periodiká, len ak tieto publikácie, či už na akýkoľvek fyzických nosičoch alebo dodávané elektronicky, nepozostávajú výlučne alebo prevažne z hudobného obsahu alebo videoobsahu.
- (6) Členské štáty by si mali ponechať právomoc určovať sadzby DPH na publikácie a obmedziť rozsah pôsobnosti znížených sadzieb DPH.
- (7) Smernica 2006/112/ES by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Smernica 2006/112/ES sa mení takto:

1. V článku 98 ods. 2 sa druhý pododsek nahrádza takto:
„Znížené sadzby sa neuplatňujú na elektronicky poskytované služby s výnimkou tých, ktoré patria do bodu 6 prílohy III.“
2. V článku 99 sa vkladá tento odsek 3:
„3. Odchylné od odseku 1 môžu členské štáty v prípade tovaru alebo služieb uvedených v bode 6 prílohy III uplatňovať znížené sadzby nižšie ako minimum stanovené v tomto článku alebo poskytovať oslobodenia od dane s možnosťou odpočítania DPH zaplatenej na predchádzajúcom stupni.“
3. V prílohe III sa bod 6 nahrádza takto:
„6. dodanie kníh, novín a periodík vrátane výpožičiek z knižníc, s výnimkou publikácií, ktoré sú výlučne alebo prevažne určené na propagáciu, a s výnimkou publikácií, ktoré pozostávajú výlučne alebo prevažne z hudobného obsahu alebo videoobsahu;“

Článok 2

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 3

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*